

Монголын Шинэ Социал Демократ Намын Улс
Төрийн Ерөнхий Зөвлөлийн хурлаар батлав.

Айл хүний амь нэг
Саахалт айлын санаа нэг

**МОНГОЛЫН ШИНЭ СОЦИАЛ ДЕМОКРАТ НАМЫН
2000 ОНЫ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН СОНГУУЛЬД ОРОЛЦОХ
МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР**

Манай намын үндсэн зорилго нь Монгол орныг үгээгүй ядуучуудгүй нийгмийн дээд доод давхрагын ялгарал нь үндэсний дотоод хагарал, дайсагналыг төрүүлэх хэмжээнд хүртлээ хэзээ ч хурцдадгүй тогтвортой хөгжилтэй, бууралтгүй дэвшил бүхий ардчилсан орон болгохыг зорьж ажиллахад оршино. Энэ зорилгоо бнелүүлэхийн тулд сонгуулийн хугацаанд болон ойрын ирээдүйд дараах ажлыг санаачлан хийх болно.

1. Монголд өөрийн хөрөнгө болон гадаадын зээл тусламж, гадаадын хөрөнгө оруулалтаар экспортод чиглэсэн орчин үеийн техник, технологитой хөдөө аж ахуйн түүхий эдийг боолвсруулах, эцсийн бүтээгдэхүүн хийх мөн түүнчлэн байгалийн ашигт малтмалыг ашиглах үйлдвэрүүдийг байгуулах хууль зүйн таатай орчин бий болгох, төрөөс тэдгээрийг бүх талаар хөхүүлэн дэмжих.
2. Өмч хувьчлалаар хувьд шилжсэн бүх үйлдвэрүүдийн явц байдалд төрийн зүгээс үзлэг явуулж дахин сэргээх, шинэчлэн байгуулах талаар эзэмшигчидтэй нь гэрээ хэлцэл хийж хүчин чадлыг нь бүрэн гүйцэд ашиглахад анхаарал төвлөрүүлнэ.
3. Монгол орны тусгаар тогтнолд үлэмж ач холбогдол бүхий суурь үйлдвэр, дэд бүтцийн салбар зэрэгт төрийн өмч байхыг хүлээн зөвшөөрхийн зэрэгцээ тэдний ажил үйлчилгээг боловсронгуй болгох, улсад төлөх ашгийг бууруулахгүй харин ч нэмэгдүүлэх замаар гэрээ түрээсээр ажиллуулах, нэмэж хөрөнгө оруулан хувь нийлүүлсэн аж ахуйн нэгж байгууллага болгох зэрэгээр үр ашигтай ажиллуулах.
4. Гадаад орнуудад өөрийнхөө байдлыг танин мэдүүлсэнээр мэргэжлийн өндөр чадвартай ажилтан бэлтгэх зорилгоор залуучуудыг гадаад орнуудын засаг төрийн байгууллагуудтай хийсэн гэрээ хэлэлцээрийн дагуу ажиллуулах.
5. Гадаад орнууд, ялангуяа зэргэлдээ хөрш орнуудын зах зээлийг судлах замаар тэдэнтэй хамтарсан үйлдвэрүүдийг байгуулах ажлыг төрөөс хөхүүлэн дэмжинэ.
6. Монгол орны алслагдсан аймгуудад шинээр ажлын байр бий болгох чиглэлээр байгуулагдсан үйлдвэр зарим үйлчилгээний газруудад гадаадын хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийг хамааруулна.

7. Алслагдсан аймгуудад ажиллаж, амьдарч буй хүмүүст нэмэгдэл цалин, хангамж, тэтгэлэг бий болгох.
8. Монголдоо, ялангуяа түлш эрчим хүч, замын сүлжээ байгуулахад оруулсан дотоодын хөрөнгө оруулалтыг аливаа татвараас чөлөөлөх, барьж байгуулахад нь бүх талын туслалцаа дэмжлэг үүзүлэх.
9. Малын хашаа, худаг барих, сэлбэх засварлах, ноос ноолуурыг авах, сүү саалийг ашиглах, хадлан тэжээл бэлтгэх зэрэгт хөдөөгийн бүх залуучуудын хөдөлмөрийг баг бүрээс хорших замаар ашиглаж, улс, аймаг, сумдын хэмжээнд тэднийг шалгаруулан алдаршуулах, хөдөө аж ахуйн түүхий эдийг боловсруулах үйлдвэрүүдийг хамтран зохион байгуулах.
10. Малын гаралтай түүхий эдийг дотоодын боловсруулах үйлдвэрүүдэд нийлүүлж, эцсийн ашиг хувиарлахад оролцуулах хууль зүйн орчинг бий болгохын зэрэгцээ баг, сумдад хөдөлмөр зохион байгуулалтын зохих бүтэц бий болгох ажлыг гүйцэтгэнэ.
11. Хөдөө орон нутгийн эмзэг асуудлуудын нэг болох малын хулгайг таслан зогсооход түлхүү анхаарч орон нутагт зохих дэд бүтцийг байгуулах замаар энэ асуудлыг зохицуулах болио.
12. Газар тариаланг хөгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах хувь иийлүүлсэн аж ахуйн томоохон байгууллагуудыг бий болгох, тэдгээрийг гадаадын ижил төрлийн бараа болон татварын шахалт дарамтаас хамгаалах, үүний үндсэн дээр хүнсний ногоо, гурил тэжээлийн дотоодын хэрэгцээг үндсэнд нь хангах.
13. Гадаадын зээл тусламжийн зарим хэсгийг их далайд гарцтай болох, өөрийн хөлөг онгоцоор далайн хишиг хүртэхэд зориулж уг ажлыг зохион байгуулна.
14. Малчдыг хөдөлгөөнт радио телефоноор хангах талаар нэгдсэн бодлого явуулж аажмаар хэрэгжүүлнэ.
15. Малын үүлдэр угсааг сайжруулж хагас суурьшмал мал аж ахуйд шилжих үндэсний хөтөлбөр боловсруулж олон улсын дэмжлэг авах ажлыг зохион байгуулах.
16. Сурах хүсэл, авьяастай боловч хөрөнгийн чадваргүй хүүхдийг их дээд сургууль, мэргэжлийн сургуулиудад үнэ төлбөргүй сургах ажлыг зохион байгуулах. Насанд хүрсэн бүх иргэдэд бүрэн дунд боловсрол эзэмшүүлэх.
17. Бүх хүмүүс эрүүл мэндийн даатгалын дагуу үнэ төлбөргүй эмчлүүлэх, иж бүрэн оношлогооны төвүүдийг бүсчлэн зохион байгуулах, мөн мэс

- Монгол улс Зүүн Хойд Азид Солонгосын хойгийн хоёр улстай аль алинтай нь сайн харилцаатай байж, энэ бүс нутгийн тогтвортой байдлыг бэхжүүлэх, аюулгүй байдлыг тогтооход хувь нэмэр оруулахыг хичээнэ. БНСУ-тай улс төр эдийн засаг, нийгмийн салбарт харилцаагаа улам гүнзгийрүүлэн хөгжүүлэхийг чухалчилна.
- Өнө эртний уламжлалт харилцаа бүхий Энэтхэгтэй хамтын ажиллагаагаа өргөжүүлэх, АНД- н бусад оронтой, тухайлбал Канад, Австрали, АСЕАН-ы гишүүн Тайланд, Вьетнам, Филлипин, Сингапур зэрэг оронтой харилцаагаа хөгжүүлэхэд түлхүү анхаарна.
- Уламжлалт харилцаатай Төв ба Зүүн Европын орнууд, мөн Турк улстай хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн, экспортын зах зээлийг нээж өргөтгөх, хөрөнгө оруулалтын шинэ эх үүсвэртэй болох чиг баримтлана.
- ТУХН -ийн улсууд, Төв Азийн орнуудтай худалдаа эдийн засгийн харилцааг сэргээх, тэдэнтэй өмнөх үеийн хамтын ажиллагааны нааштай өвийг бататгахын сацуу шинэ нөхцөлд нийцүүлэн хөгжүүлэх бодит боломжийг харгалзан уян хатан хандах бодлогыг цаашид ч баримтална.
- НҮБ, ДХБ, АРФ зэрэг аюулгүй байдал, эдийн засгийн олон улсын байгууллагын олон талт үйл ажиллагаанд идэвхитэй оролцож, Монгол улсын нэр хүнд, байр суурийг бэхжүүлэх, үндэсний эрх ашгийг урагшлуулахад чухал ач холбогдол өгнө.
- Зүүн Хойд Азийн салбар бүс нутагт өрнөж буй үйл явц манай үндэсний аюулгүй байдалд шууд нөлөөтэй. Иймд өөрийн хүчин чармайлтыг олон талт яриа хэлэлцээтэй зөв хослуулах замаар бүс нутаг, салбар бүс нутгийн тогтвортой байдлыг хангахад хувь нэмрээ оруулах чиг бодлого баримтлан ажиллана.
- АПЕК-т нэгдэн орох нь Монгол улсын гадаад бодлогын урт хугацааны стратегийн зорилт хэвээр байх болно.
- Зэвсгийн хяналтын олон улсын дэг журмыг хэрэгжүүлэхэд хувь нэмрээ оруулах нь манай улсын стратегийн зорилт хэвээр байна.
- Улс орны аюулгүй байдлыг гадаад харилцаа, дипломат аргаар хамгаална.
- Батлан хамгаалах зардлыг хорогдуулах бодлого баримтална.
- Үатлан хамгаалах хүчнийг иргэний хамгаалалт, хилийн цэрэг голлосон бүтцэд шилжүүлнэ.
- Хилийн цэргийг бие даалгаж, агентлаг болгоно.
- Илүүдэлтэй байгаа зэвсэг техникийг зарж борлуулах замаар орчин үеийн бүтээмж өндөртэй техник хэрэгсэл авах боломжийг бүрдүүлнэ.
- Монгол үндэстний зан заншил, уламжлал, шашин, хэл, соёл зэрэг үндэсний ой мэдрэмж, дархлааг хамгаалах асуудлыг үндэсний аюулгүй байдлын нэг тулгуур гэж үзнэ.

Эрчим хүч, цахилгаан

Утнамжлалт болон шинэ эх үүсвэрүүдийг нэвтрүүлж хөгжүүлэх замаар дулаан хангамж, эрчим хүчний талаар шийдвэртэй арга хэмжээ авна.

Эрчим хүчний найдвартай эх үүсвэрүүдийг бий болгох үндсэн нөхцлийг бүрдүүлэх замаар орон нутгийн 80 хувийг эрчим хүчээр хангана.

Эгийн гол, Чоно голын усан цахилгаан станцын хөрөнгө оруулалт, санхүүжилтийн асуудлыг шийдвэрлэж, барилгын ажлыг эхлүүлнэ.

Няфты, байгалийн хий ашиглалтын соёлыг нэвтрүүлнэ.

Мал аж ахуй

Малчдын хөдөлмөрөө хорших, зах зээлийн үнэ ханшийн мэдээлэл авах, малаа даатгуулах, цөөн малтай өрхөд мал түрээслүүлэх явдлыг дэмжих замаар малчдыг төрийн бодлогын анхаарлын төвд байлгана.

Малын ашиг шим, үүлдэр угсааг сайжруулж сүргийн бүтцийг шинжлэх ухааны үндэслэлтэйгээр тодорхойлон тооноос чанарт шилжүүлэх цогцолбор арга хэмжээ авна.

Мал сүргийг эрүүлжүүлэх талаар үндэсний хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

Мал аж ахуй, газар тариалангийн үйлдвэрлэлд даатгалын тогтолцоог буй болгон орчин үеийн техник технологи, мэдээлэл холбооны сүлжээг бий болгоно.

Нийгмийн хүрээнд

Ажилгүйдэл ядуурал

Хөдөлмөрийн чадвартай хүн амыг ажил эрхлэлтэнд бүрэн хамруулах чиглэлээр үндэсний бодлого боловсруулна. Ингэхдээ:

Ажлын байр олноор бий болгох үйлчилгээний чиглэлийг түлхүү хөгжүүлнэ. Нийгмийн салбарт оруулж байгаа хөрөнгө оруулалт, гадаадын зээл тусламжийн тодорхой хэсгийг шинээр ажлын байр бий болгоход чиглүүлнэ.

Ажлын байрыг олноор бий болгож байгаа хувийн хэвшлийн байгууллагуудад төрийн зүгээс дэмжлэг үзүүлдэг механизм бүрдүүлнэ.

Ажилгүйдлийн даатгалын тогтолцоог хөдөлмөрийн албадыг түшиглүүлэн бий болгож, мэргэжлийн болон дантан сургалтыг түлхүү санхүүжүүлэх чиглэлээр хөгжүүлнэ.

Ажлын байрыг олноор шинээр бий болгож байгаа аж ахуйн нэгжийг урамшуулах хууль гаргана.

Орон нутагт ажлын байр шинээр бий болгох үндэсний хөтөлбөр боловсруулж, санхүүжилтийн эх үүсвэрийг шийднэ.

Идуурлыг бууруулах стратегийг нийгмийн асуудал гэхээсээ илүү хүнийг хөгжүүлэх хандлагаар тодорхойлж, барилтот хөтөлбөрүүдийг хэрэгжүүлэхдээ амьжиргааны чадавхийг нэмэгдүүлэх, орлого нэмэгдүүлэх чиглэлийг түлхүү баримтална.

Идуурлаас урьдчилан сэргийлэх асуудал үйл ажиллагааны нэг чухал стратеги байх болно.

Хүүхдийн хөдөлмөрийн хүнд, тэвчишгүй хэлбэрүүдийг устгана.

Цалин хөлсийг амьжиргааны орлогын гол эх үүсвэр байхаар тогтоож, хөдөлмөрийн хөлсний доод хэмжээ нь амьжиргааны төвшний доод хэмжээний 1,5 дахинаас багагүй байхаар тогтооно.

Илангуяа эрүүл мэнд, боловсрол, соёл урлаг, үйлчилгээний салбарт ажиллагсдын цалин төрөөс тогтоохыг татгалзаж дотооддоо хамтын гэрээ хэлцлээр тогтоох зарчимд шилжүүлнэ.

Үнс төр, төрийн тусгай алба, төрийн захиргааны албадын цалин хөлс нь тэдгээрт ажиллагсдын нийгмийн баталгааг бүрэн хангахуйц, аливаа авилгал, нэмэлт орлогын ашиг сонирхолоос ангид байхад нөлөөлөхүйц хэмжээнд тогтооно.

Тэтгэвэр тэтгэмж

Тэтгэврийн даатгалын тогтолцоог үе шаттай хувьчилж, хувийн даатгалын тогтолцоо бие даан хөгжих чиглэлийг тууштай дэмжиж, даатгуулагчдын ирээдүйн ашиг сонирхол баталгаатай байх чиглэлээр шинэчлэлийг гүнзгийрүүлнэ.

Тэтгэвэр, тэтгэмжийн дундаж хэмжээг хоёр дахин өсгөнө.

Батлан хамгаалах болон хүчний байгууллагад ажиллаж буй төрийн тусгай албан хаагчдын тэтгэврийн асуудлыг тусгай хуулиар зохицуулна.

Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалах өвчлөл, хөдөлмөрийн таагүй нөхцлөөс үүдэлтэй аливаа хөнгөлөлт, тэтгэвэр тэтгэмжийн асуудлыг ажил олгогч бүрэн хариуцах чиглэл баримтална.

Гэр бүлийн даатгалын тогтолцоо бүрдүүлэх асуудлыг судалж олон хүүхэдтэй гэр бүлд сар бүр тэтгэлэг олгох механизм бүрдүүлнэ.

Нийгмийн халамжийн үйлчилгээний санхүүжилтийг аль болох орон нутаг хариуцах чиглэлээр өөрчлөх, хөрөнгийн дутагдалтай аймгуудад нэмэлт санхүүжилтийг хөрөнгө оруулалтаар дамжуулан олгох чиглэл баримтлана.

Нийгмийн салбарын үйлчилгээний өртөг зардлыг хямдруулах, үйлчилгээг чирэгдэлгүй шуурхай болгох чиглэлээр бүтцийн өөрчлөлтийг хийнэ.

Бүрэн тэтгэвэрийн болон сар бүр олгодог тэтгэмжийн доод хэмжээ амьжиргааны төвшинг хангахуйцаар бийнэ.

Эмэгтэйчүүд, хүүхэд, залуучууд, өндөр настан, тахир дутуу иргэдийн нийгмийн хамгааллын асуудлыг тэдний өрх ашгийг хамгаалах байгууллагын санал, хүний хөгжлийн асуудалтай уялдуулан шийдвэрлэх үндэсний төсөл, хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.

Эрүүл мэнд

Эрүүл мэндийн үйлчилгээний чиглэлээр төгсгөл эмнэлгийн захирал, тусламж, хүчтэй...

МоАН- 2000 хөтөлбөр

СОНГУУЛИЙН МӨРИЙН ХӨТӨЛБӨР

Бидний уриа :

ХҮЧТЭЙ ТӨР- ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖИЛ- ХАНГАЛУУН АМЬДРАЛ.

Үүний тулд иргэн бүр өөрийнхөө төлөө ажиллаж, хувь заяагаа өөрөө бүтээж, ардчиллыг гүнзгийрүүлэх, эх Монгол орноо дэлхийн хөгжингүй орнуудын жишигт хүргэхэд үр дүнтэй хувь нэмрээ оруулах чин хүсэл эрмэлзэлтэй байх ёстой. Энэхүү болзлыг Та хүлээн зөвшөөрвөл бид:

Улс төрийн шинэчлэлийн хүрээнд:

Хууль тогтоох эрх мэдэл

- Үндсэн хуулийн тогтвортой байдал, төрийн бодлогын уламжлал, залгамж чанарыг хадгална. Хүний эрх, эрх чөлөөг баталгаажуулах чиглэлд өөрчлөлт оруулах асуудал нээлттэй байх бөгөөд энэ асуудлыг нийгмийн хүрээнд зөвшилцлийн зарчмаар шийдвэрлэж байхыг хуульчилна.
- Үндсэн хуулийн үзэл санаанд нийцсэн төрийн тогтолцоог хөгжүүлэх, төлөвшүүлэхэд нөлөөлөх суурь хуулиуд, тухайлбал сонгуулийн болон улс төрийн намуудын тухай хуулийг ардчиллын зарчимд нийцүүлэн өөрчилнө.
- УИХ-ын үйл ажиллагааг сонгогч олны санаа сэтгэлд нийцэхүйц боловсронгуй болгож, гишүүдийн үйл ажиллагаа сонгогчдод нээлттэй байхыг чухалчилна. Үүний тулд УИХ-ын гишүүн аливаа асуудалд саналаа нээлттэй өгөх, хаалттай хуралдаанаас бусад хуралдаануудыг төлөвизийн сувгаар тогтмол үзүүлж байхыг ардчиллын ердийн хэм хэмжээ гэж үзнэ.
- Ард түмнээс хүлээсэн итгэлээр төлөөлөгдсөн парламентат ёсыг цаашид бэхжүүлнэ.
- Нийгмийн тогтворгүй байдлыг тухайн асуудлыг бүрэн шийдвэрлэх чадвар, эрх бүхий төрийн институтуудын хүрээнд шийддэг байх механизмыг бий болгоно.
- Эрх зүйн шинэтгэлийг түргэтгэж, эхний ээлжинд чухал шаардлагатай байгаа 100 хуулийг боловсруулан УИХ-аар хэлэлцүүлнэ. Үүнд иргэний болон эрүүгийн, эрүүгийн байцаан шийтгэх, банк санхүүгийн тогтолцооны хямралыг гэтлэн давах, авилгалгүй орчин бүрдүүлэх, ажлын байр шинээр бий болгохыг дэмжихэд чиглэсэн хуулиуд орно.

Гүйцэтгэх эрх мэдэл

- Мэргэжлийн өндөр ур чадвартай, асуудлыг шийдвэрлэх эрх мэдэл бүхий, Төрийн албан хаагчийн онцгой шалгуур, болзол, нөхцлийг хангасан боловсон хүчнээс бүрдсэн цомхон, чадварлаг бүтцүүдийг бий болгох замаар Засгийн газрын бүтэц, үүргийг төгөлдөржүүлнэ. Төрийн ажилтны цорын ганц шалгуур нь мэдлэг, боловсрол, чадвар, туршлага болохоос улс төрийн үзэл бодол, намын харьяалал биш гэдэг зарчмыг тууштай хэрэгжүүлнэ.
- Банкны хугацаа хэтэрсэн зээл, татварын өртэй хүмүүсийг төрийн улс төрийн болон захиргааны албан тушаалд ажиллуулах явдлыг бүрэн зогсооно. Тухайн албан тушаалд байгаа хүн ийм асуудалд холбогдвол түүнийг авилгалд илүү өртөмтгий бүлэгт хамааруулж, төрийн албан хаагчийн шалгуур үзүүлэлтийг хангаагүй гэж үзнэ.
- Төрийн дотоод хяналтын оновчтой тогтолцоог бий болгох замаар гүйцэтгэх засаглал, төсвийн зарцуулалтанд тавих хяналтыг өндөржүүлнэ. Төсвөөс зээл олгохыг таслан зогсооно.
- Төрийн байгууллагыг зөвшөөрлийн тогтолцооноос бүртгэлийн тогтолцоонд шилжүүлнэ.
- Орон нутгийн өөрөө удирдах ёсыг цаашид бэхжүүлж, бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалыг тууштай нэвтрүүлнэ. Үүний тулд боловсролын байгууллагуудад төсвөөс оруулж байгаа хөрөнгийг хөрөнгө оруулалтын бүтцэд багтаана.
- Баруун, төв, эрчимтэй хөгжлийн, зүүн гэсэн дөрвөн бүс болгож бүс нутгийн хөгжлийн тэргүүлэх чиглэлийг тогтооно.
- Төрийн ажилтнуудаас авилгалд өртөх, гэмт хэрэг үйлдэх, ёс суртахууны зөрчил гаргах явдлыг таслан зогсоох цогц механизмыг бий болгоно. Үүний тулд авилгалтай тэмцэх үндэсний хороог УИХ-ын дэргэд байгуулна.
- Эрх зүйн шинэтгэлийг хуулиар хориглоогүй бол нээлттэй байдаг чиглэлээр гүнзгийрүүлнэ.
- Шүүхийн шинэчлэлийг иж бүрэн хэрэгжүүлэх, шүүгчдийн бие даасан байдлыг хангах иж бүрэн механизмыг бүрдүүлэхийн зэрэгцээ хуулиар хүний эрхийг хязгаарлах эрх мэдэл олгосон цагдаа, хэрэг бүртгэгч, мөрдөн байцаагч зэрэг албан тушаалтныг давтан сургах, хараат бус байдлыг нь дээшлүүлэх талаар тусгай хөтөлбөр боловсруулж хэрэгжүүлнэ.
- Эрүүгийн эрх зүй, байцаан шийтгэх ажиллагаанд хүний эрхийг баталгаажуулах чиглэлээр өөрчлөлт оруулна.
- Хэвлэл мэдээллийн эрх чөлөөний тухай хуулийг дахин боловсруулж, Үндэсний төлөвиз радиог олон нийтийн мэдэлд бүрэн шилжүүлнэ.
- Хүний эрхийн үндэсний байгууллагыг хуулийн дагуу байгуулж, олон улсын ижил төстэй байгууллагуудын холбоонд элсүүлнэ.
- Шүүхийн шийдвэр заавал биелэгдэх тогтолцоог бүрдүүлж, хуулийн хариуцлагаас зайлсхийгчдэд хүлээлгэх хариуцлагыг чангатгах, иргэний хэргийн шийдвэр гүйцэтгэлийн үйл ажиллагааг биелэлтийн үр дүнгээр санхүүжих чиглэлээр эрх зүйн үндсийг боловсронгуй болгоно.
- Зах зээлийн эдийн засгийн харилцаанд гарч буй шинэ төрлийн гэмт хэрэгтэй тэмцэх, урьдчилан сэргийлэх талаар эрх зүй-зохион байгуулалтын оновчтой арга хэмжээ авна.
- Гэмт хэрэгтэй тэмцэх ажлын үр дүнг зонхилох гэмт хэргийн илрүүлэлт, бууралтын түвшинг харгалзан тогтоох

заслын болон эмчилгээний өндөр мэргэжил эзэмшсэн эмч нарын группийг бий болгон тэдгээрийн нийгмийн асуудлыг бүрэн шийдвэрлэх, донорын хуулийг яаравчлан батлуулж, зохион байгуулах.

- 18. Хилийн цэргийг бэхжүүлэх, тусгаар тогтнолоо хамгаалах үндэсний бодлогыг хэрэгжүүлэх ажлыг эрчимтэй зохиох.
- 19. Банкны сүлжээг зөв зохион байгуулж, банк санхүүгийн өнөөгийн хямралыг арилгаж бэлэн бус тооцоог өргөн нэвтрүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулж, төгрөгөөр улсын эдийн засгийн өсөлт хөгжилтөд тавих хяналтыг хүчтэй болгох. Нөгөө талаар үйлдвэр үйлчилгээг хөгжүүлэхэд чиглэсэн гадаадын банк санхүүгийн байгууллагын оролцоог нэмэгдүүлэх.
- 20. Гадаадын зарим оронд газрыг удаан хугацааны түрээсээр эзэмшүүлэх ажлыг судлаж олон түмнээр хэлэлцүүлэх.
- 21. Удирдлагын цомхон чадварлаг алба бий болгож, зардлыг 50-иас доошгүй хувиар хямдруулан орон нутгийн удирдлагыг бэхжүүлэх.
- 22. Аюулгүй, ариун цэвэрч орчинд ажиллах, амьдрах нөхцөлийг бий болгоход ард иргэдийн оролцоог нэмэгдүүлэх арга хэмжээ боловсруулж хуульчлах.
- 23. Олон улсын гадаад харилцааны төрийн уламжлалыг хадгалах, ялангуяа ОХУ, БНХАУ-тай байгуулсан хамтын ажиллагааг бүх талаар сэргээнэ.

4 б
кип
х х

гөл
н с

р у

а

д